

Muğla Cumhuriyet Başsavcısı Ertem Türker'in Okuduğu Savcılar Laiklik Bildirisi

22 Nisan 1994

21-22 Nisan 1994 günlerinde Antalya'da; Adalet Bakanı Sayın Seyfi Oktay'ın başkanlığında, hâkimler ve savcılar yüksek kurulu üyeleri, bakanlık üst düzey yöneticileri ile sekiz devlet güvenlik mahkemesi, yetmiş altı il, sekiz ilçe cumhuriyet başsavcısının katıldıkları toplantıda genel olarak yargının sorunları, yargının hızlandırılması için alınması gereken düzenlemeler, TBMM'nin gündeminde bulunan hukuk reformu niteliğindeki yasa tasarıları hakkında genel bilgilendirme, ceza infaz kurumlarının genel sorunları, çözüm önerileri, yeni cezaevi yapılması konusundaki çalışmalar ve modeli, cezaevlerinde uygulama birliğinin sağlanması 18.04.1994 tarihi itibarıyla 7104'e ulaşan terör suçundan tutuklu ve hükümlü sayısının terör cezaevlerine getirdiği ilave sorunlar görüşülmüş, güvenlik ve firar açısından alınması gereken ek önlemler saptanmıştır.

İlki 22.02.1993 tarihinde sadece on dokuz terör cezaevinin bulunduğu yer cumhuriyet başsavcısının katılımı ile gerçekleştirilen bu toplantılar iki aylık periyodik aralıklarla sürdürülmüş ve bu son iki günde yedincisi gerçekleştirilmiştir. Genişletilmiş olarak bu toplantıların yedincisine devlet güvenlik mahkemelerinin cumhuriyet başsavcıları üçüncü, terör cezaevlerinin bulunduğu yerler dışındaki il cumhuriyet başsavcılıkları ilk kez katılmış. Gelenek haline gelen bu toplantıların bundan sonra da sürdürülmesinde yarar görülmüştür.

Katılımın genişletilmesiyle terör cezaevleri ve devlet güvenlik mahkemelerine ilişkin sorunların yanında yargının tüm sorunları tartışılarak çözümler konusunda görüş ve öneriler ortaya konulmuştur. Ülke gündemindeki en önemli sorunlardan birini oluşturan terörle mücadelenin iki boyuttan olduğu; güvenlik boyutunu oluşturan teröristin takip ve yakalanması ile sorunun çözümlenmiş sayılamayacağı, yakalanan teröristin hızlı ve adil biçimde yargılanması ile ceza aldığı takdirde cezasının infazının terörle mücadelenin en az birinci boyutu kadar önemli olduğu, bu anlamda terörle mücadelenin bir devlet sorunu olduğu, güvenliğin yanı sıra yargı ve cezaevi boyutunun birlikte ele alınması, önlem ve iyileştirmelerin eş güdüm halinde yapılması gerektiği, bu bağlamda yargının kronikleşen sorunlarına çözüm getirebilmesi için TBMM'nin gündeminde bulunan yargı reformu paketinin acilen konuşulmasında zorunluluk bulunduğu vurgulanmıştır.

Cumhuriyet başsavcıları olarak gerçekleştirilen bu toplantıların, bakanlık merkez ve taşra teşkilatları arasında son derece yararlı bir diyalog ortamı yarattığı, bu çerçevede ortaya konulan öneriler doğrultusunda infaz kurumlarında güvenlik, disiplin ve insani boyutu birlikte ele alan cezaevi yönetimi uygulamalarının olumlu sonuçlar verdiği saptanmıştır.

Bu toplantıda silahlı terör ve şiddet olayları kadar bunlara destek veren zihniyetlere de açıkça karşı olduğumuz ve son günlerde yoğunlaşan laiklik karşıtı eylemler karşısında cumhuriyetin temel ilkelerine her zamankinden daha çok sahip çıkmamız ve bu konuda gerekli duyarlılığın gösterilmesi önemle vurgulanmıştır. Anayasamızın başlangıç bölümünde de yer aldığı gibi, laiklik ilkesinin gereği kutsal din duygularının devlet işlerine ve politikaya kesinlikle karıştırılmayacağı ve devletimizin temel niteliklerini belirleyen ikinci maddesinde öngörülen Türkiye Cumhuriyeti toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde insan haklarına saygılı Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir hükümleri doğrultusunda toplumun tüm kesimlerinin üzerine düşen sorumluluğunun bilinci içinde hareket etmelerinin Türkiye'nin geleceği açısından hayati önem taşıdığı görüşünde birleşmiştir.

Devletin vazgeçilmez, ihmal edilemez, yadsınamaz temel ilkesini oluşturan laiklikten verilecek ödünün demokrasiden cumhuriyetten ve hukuk devletinden vazgeçmek anlamını taşıyacağı bu yüzden laiklik karşıtı akım ve eylemlere karşı her zamankinden daha çok uyanık olmak zorunda bulunulduğu, demokratik laik Türkiye Cumhuriyeti'ne her ne pahasına olursa olsun bundan sonra da sahip çıkılacağı, bunda son derece kararlı olduğu iradesi açıkça ortaya konmuştur. Son zamanlarda devletimizin laik cumhuriyet yapısını değiştirip şeriat esaslarına dayandırılması yolunda tanık olunan bazı sorumsuz davranışlar ve prova niteliğindeki eylemlerin Türkiye Cumhuriyeti'nin başsavcıları ve cumhuriyet savcıları tarafından en duyarlı biçimde değerlendirilerek yasal gereklerin mutlaka yapılacağı, bu bakımdan yüce Türk halkının Cumhuriyet savcılarına güvenmeleri gerektiği ve bu kararlılığın kamuoyuna yansıtılması toplantıya katılanların oy birliği ile kararlaştırılmıştır.